

HTML og CSS 2

Forelesning 4, Webprosjekt H2013

Alfred Bratterud

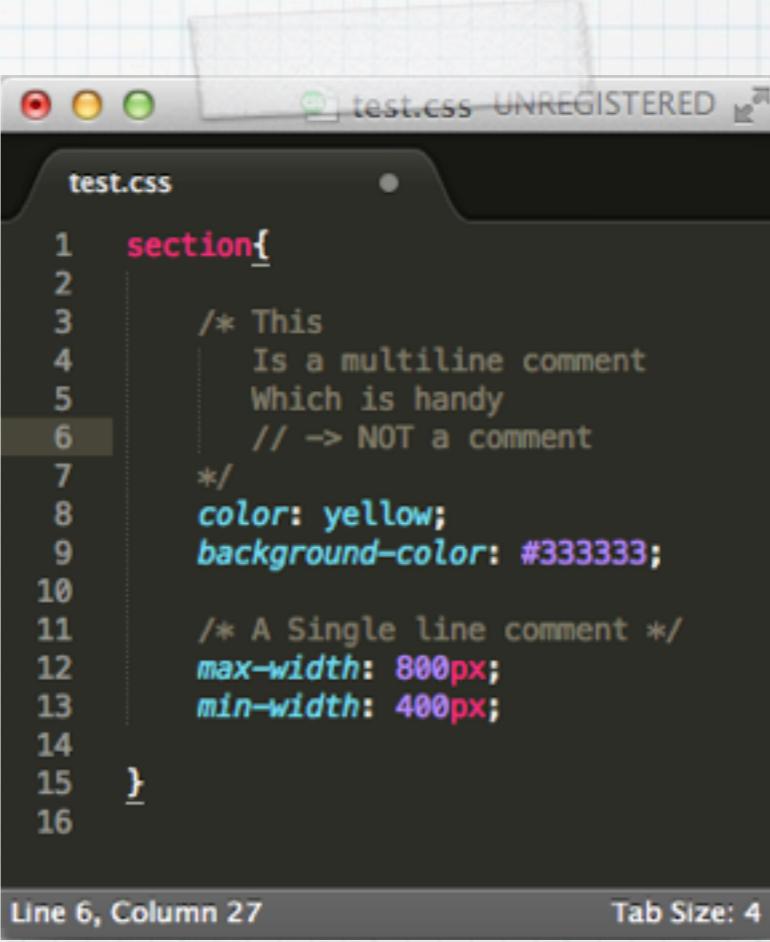
Plan for dagen

- * 2x OBS!
- * Litt repetisjon
- * Mer CSS
- * Fonter!
- * Lynx-testen
- * Mer om standarder - hva er OK?
- * Dokumentstruktur

OBS!

Feil om kommentering

- * Jeg sa sist at kommentering i CSS ble gjort med //
- * Dette er FEIL (det er riktig i PHP, Java, C++, etc., men ikke CSS)
- * Riktig kommentering er */kommentar*/


```
test.css
1 section{
2
3     /* This
4         Is a multiline comment
5             Which is handy
6                 // -> NOT a comment
7
8     */
9     color: yellow;
10    background-color: #333333;
11
12    /* A Single line comment */
13    max-width: 800px;
14    min-width: 400px;
15
16 }
```

Line 6, Column 27   Tab Size: 4

OBS!

Nyheter er nå på github

- * Ligger i fila
“NYHETER.md”
- * Linket inn fra
“README.md”
- * Du kan få e-
postvarsling ved å
“Watche” repositoriet
- * Følg med her!

CSS

- * Cascading Style Sheets
- * Språk for presentasjon av HTML-kode
- * Gjeldende “fullstendige” versjon er 2.1
- * CSS 3.0 er modulbasert, hver modul har egen status.
- * “W3C Recommendation” er høyeste nivå

CSS Eksempel

- * Her endrer vi font for elementet h1
- * h1, p og body er selectorer
- * color, font-size, font-family, background-color er properties
- * med tilhørende values


```
myStyle.css

h1 {
    color: Orange;
    font-size: 20px;
    font-family: "Arial";
}

p {
    color: #888888;
    font-size: 10px;
    font-family: "Arial";
}

body{
    background-color: #aaaaaa;
}
```

Line: 9 Column: 19   L CSS   T

Linking av stilark

- * Vi har et stilark kalt "myStyle.css"
- * I HTML-koden må vi angi at dette skal brukes, feks. slik:

```
<link rel="stylesheet" type="text/css" href="myStyle.css">
```

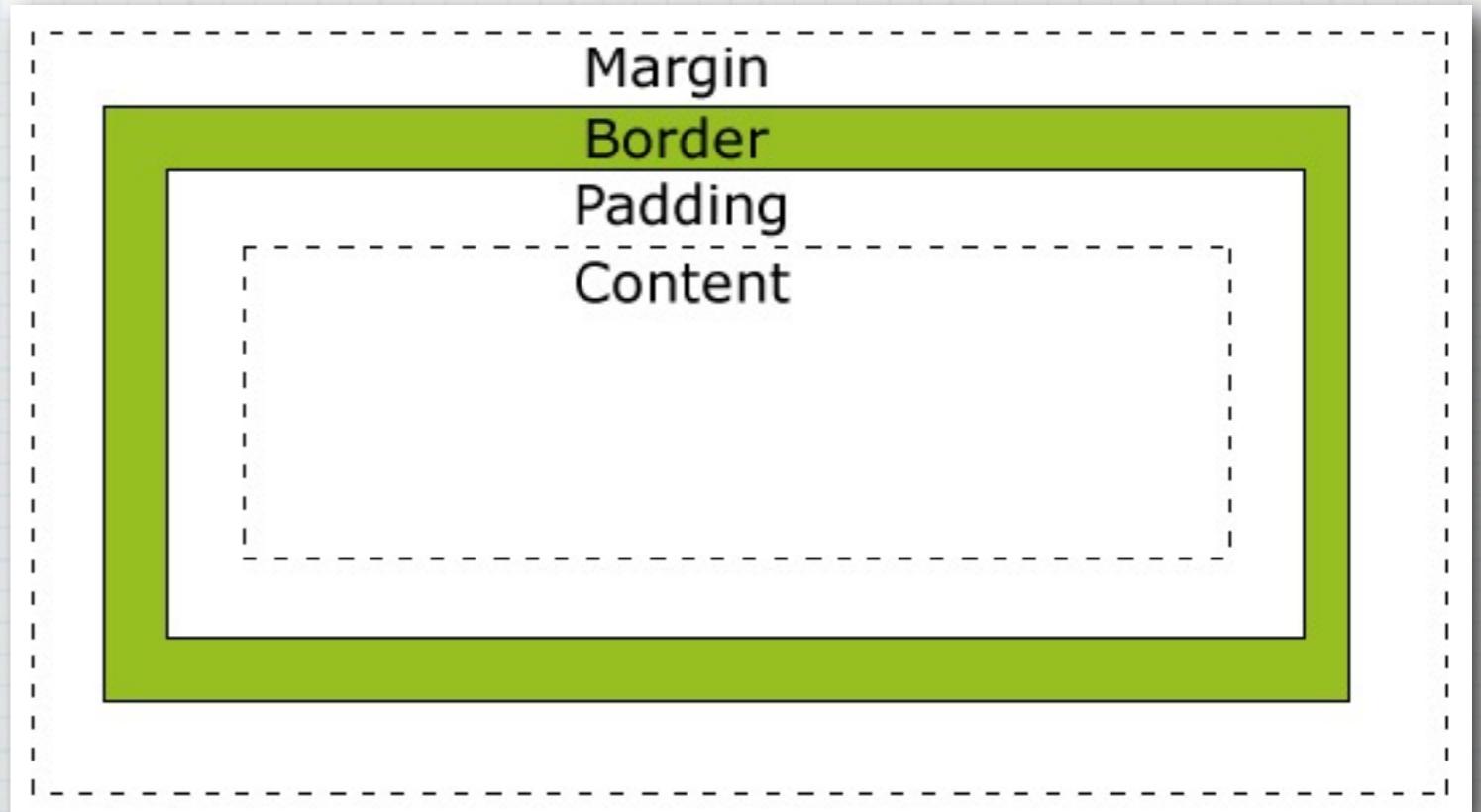
OBS: Ikke kopier dette fra PDF'en - tegnene blir ikke alltid bra

CSS i HTML-koden

- * Man kan også buke HTML-taggen `<style>`, til å definere en stil i `<head>`
Ulempe: Ingen andre filer har tilgang
- * Eller man kan bruke egenskapen `style="color: orange;"` rett på taggen.
Ulempe: Ingen andre tagger har tilgang
- * Ergo: **Bruk egne filer som stilark!**

Boksmodellen

- * Margin:
tomrom utenfor
“Border”
- * Border:
Kantlinje
- * Padding:
tomrom mellom
kantlinje og innhold

Kilde: http://www.w3schools.com/css/css_boxmodel.asp

Farger

- * Oppgis normalt med 3 byte (24bit)
- * =
- * `#ffff00` = `rgb(255, 255, 0)`
- * Hver byte representerer en grunnfarge, hhv. **Rød** Grønn og Blå
- * Tenk på det som tre knotter å vri på

Bruk gjerne Color Picker

http://www.w3schools.com/tags/ref_colorpicker.asp

Mer CSS

Cascading Style Sheets

Posisjonering

- * **position: fixed;**
  - Fast avstand fra browservindu
- * **position: relative;**
  - Variabel avstand, iht. utgangspunkt
- * **position: absolute;**
  - Absolutte piksler
- * http://www.w3schools.com/css/css_positioning.asp

Enheter for størrelser

- * Når man oppgir størrelser i CSS må man oppgi en enhet
- * Følgende er anbefalt for "screen" (egne finnes for "print")
  - * px - et 1990-talls pixel. Det minste som er greit synlig
  - * em - 1em = fontstørrelse. 0.5 em - halv fontstørrelse. Relativ til fonten i elementet.
  - * % - prosent. Effekten av dette avhenger av hvordan elementet er posisjonert.

Hvilken stil gjelder?

The image shows a Mac OS X desktop with two code editors open side-by-side.

The left editor window is titled "webutvikling_improved.html". It contains the following HTML code:

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head>
    <title>Webutvikling på Høgskolen</title>
    <meta http-equiv="Content-type" content="text/html; charset=UTF-8">
    <link rel="stylesheet" type="text/css" href="cascade.css">
  </head>

  <body>
    <h1>Webutvikling på Høgskolen</h1>
    <p>
      På Høgskolen i Oslo og Akershus har studentene kommet langt
      når det gjelder løsninger for web.
    </p>
  </body>
</html>
```

The status bar at the bottom of this window shows "Line: 5 Column: 76" and tabs for "HTML" and "CSS".

The right editor window is titled "cascade.css". It contains the following CSS code:

```
body{
  color: DimGray;
}

h1{
  color: cornflowerBlue
}
```

The status bar at the bottom of this window shows "Line: 11 Column: 1" and tabs for "CSS" and "HTML".

Resultat:

Resultat:

Den “innerste”
stilen overstyrer

A screenshot of a Mac OS X desktop environment showing a CSS editor window titled "cascade.css". The code contains two rules: "body{ color: DimGray;" and "h1{ color: cornflowerBlue;}". The "h1" rule is highlighted with a green background. Below the editor, the status bar shows "Line: 11 Column: 1" and "CSS".

3 typer CSS selektorer

- * **HTML-taggnavn**
`div { color: red; }`

- * **ID-attributtet**
`#gallery {color: red;}`

- * **Klasse-attributtet**
`.galleri {color: red;}`

```
<h1>Inntrykk fra Høgskolen</h1>
<div id="galleri1" class="galleri">
  <hr/>
  
  
  
  
  
  
</div>
<div id="galleri2" class="galleri">
  
  
  
  
  
  
  <hr/>
</div>
```

3 typer CSS selektorer

- * **HTML-tagnavn**
`div { color: red; }`
- * **ID-attributtet**
`#galleri1 { color: red; }`
Vil gjelde for alle div-tagger.
- * **Klasse-attributtet**
`.galleri { color: red; }`
(Lurt for div?)

```
<h1>Inntrykk fra Høgskolen</h1>
<div id="galleri1" class="galleri">
<hr/>






</div>
<div id="galleri2" class="galleri">






<hr/>
</div>
```

3 typer CSS selektorer

- * **HTML-tagnavn**
`div { color: red; }`

- * **ID-attributtet**
`#gallery {color: red;}`

**Vil gjelde for
kun denne
div-taggen
(id er unik)**

```
<h1>Inntrykk fra Høgskolen</h1>
<div id="galleri1" class="galleri">
    <hr/>
    
    
    
    
    
    
</div>
<div id="galleri2" class="galleri">
    
    
    
    
    
    
    <hr/>
</div>
```

3 typer CSS selektorer

- * **HTML** Vil gjelde for alle div-tagger med klasse "galleri"
`#galleri {color: red;}`
- * **ID-attributtet**
`#galleri {color: red;}`
- * **Klasse-attributtet**
`.galleri {color: red;}`

```
<h1>Inntrykk fra Høgskolen</h1>
<div id="galleri1" class="galleri">
  <hr/>
  
  
  
  
  
  
</div>
<div id="galleri2" class="galleri">
  
  
  
  
  
  
  <hr/>
</div>
```

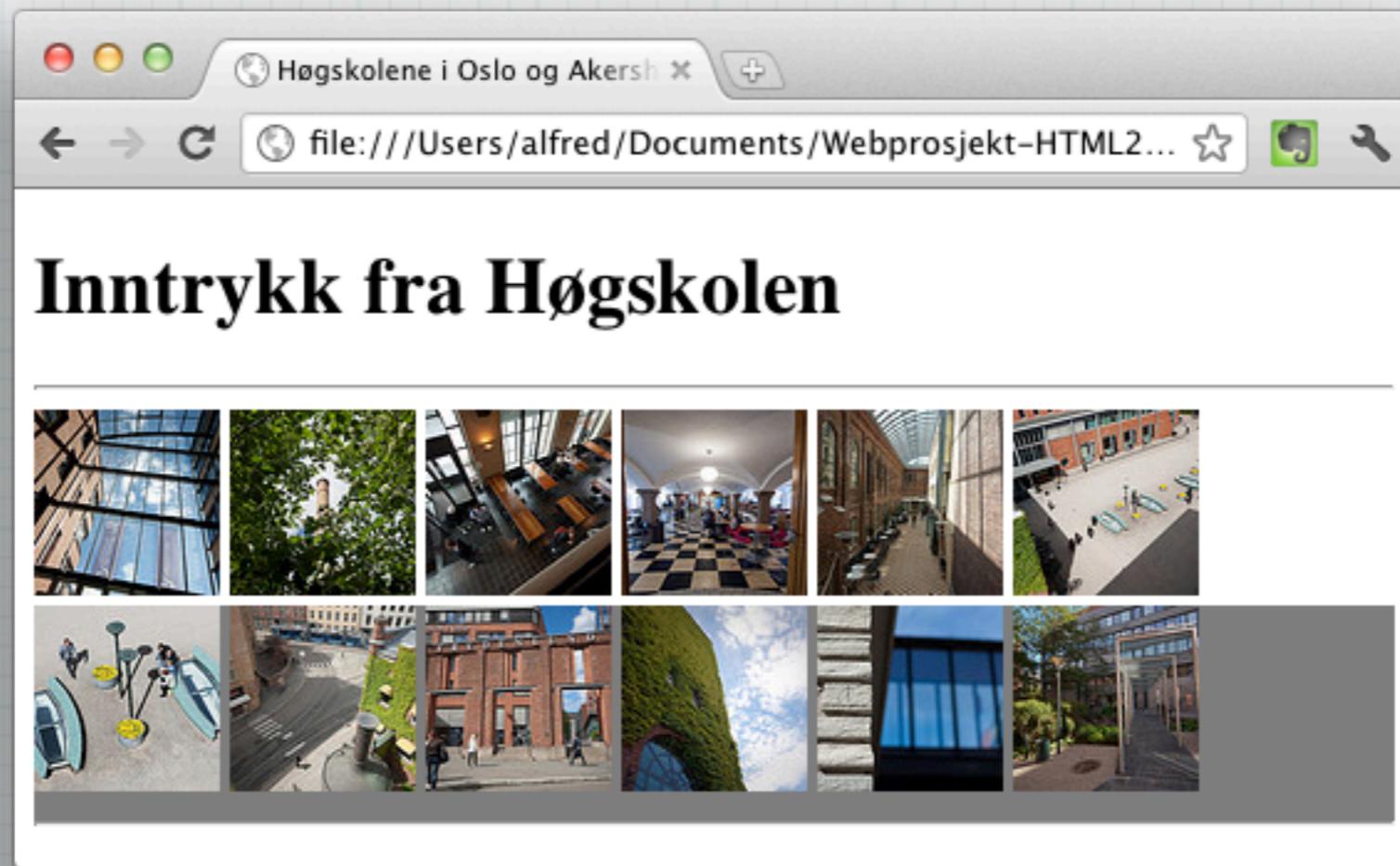
Hvilken stil gjelder?

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
    <title>Høgskolene i Oslo og Akershus har fusjonert!</title>
    <meta http-equiv="Content-type" content="text/html; charset=UTF-8">
    <link rel="stylesheet" type="text/css" href="cascade.css" />
</head>
<body>
    <h1>Inntrykk fra Høgskolen</h1>
    <div id="galleri1" class="galleri">
        <hr/>
        
        
        
        
        
        
    </div>
    <div id="galleri2" class="galleri">
        
        
        
        
        
        
        <hr/>
    </div>
</body>
</html>
```

```
#galleri1{
    background-color: white;
}

.galleri{
    background-color: gray;
}
```

Resultat:

Resultat:

A screenshot of a web browser window titled "Høgskolene i Oslo og Akershus". The address bar shows the file path "file:///Users/alfred/Documents/Webprosjekt-HTML2...". The main content area displays the heading "Inntrykk fra Høgskolen" followed by a grid of twelve small images. To the right of the browser window is a separate window titled "cascade.css" containing the following CSS code:

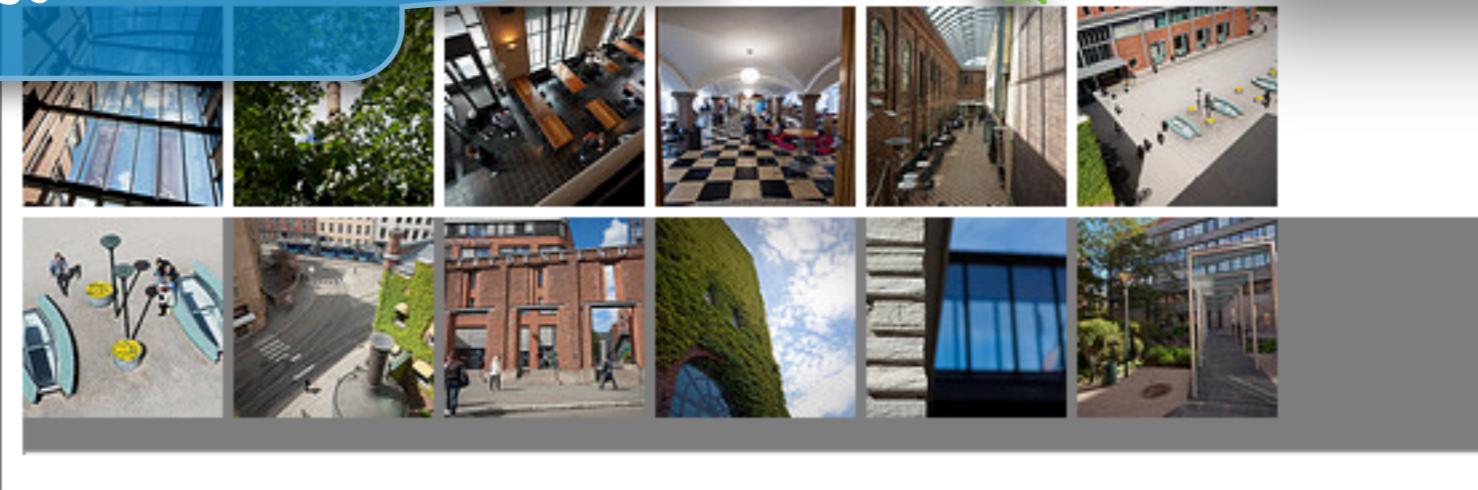
```
#galleri1{  
background-color: white;  
}  
  
.galleri{  
background-color: gray;  
}
```

The line number "Line: 6" and column number "Column: 27" are visible at the bottom of the CSS window. A large green arrow points from the CSS window towards the gray background of the gallery container in the browser window.

Resultat:

Begge stilene gjelder
men id overstyrer
class.

“Innerste gjelder”


```
#galleri1{  
background-color: white;  
}  
  
.galleri{  
background-color: gray;  
}
```

Line: 6 Column: 27

L CSS

“Div” og andre “rene” CSS-tagger

- * div - en enkel inndeling. Blokkelement.
- * span - et ”spenn”. Inline-element
- * header - en fast toppdel av en side
- * footer - en fast bunndel av en side
- * section - en seksjon. Kan inneholde egen header/footer
- * article - en artikkel

“Div” og andre “rene” CSS-tagger

- * div - en enkel inndeling. Blokkelement.
- * span - et ”spenn”. Inline-element
- * header - en fast toppdel av en side
- * footer - en fast bunndel av en side
- * section - en seksjon. Kan inneholde egen header/footer
- * article - en artikkel

Nye i HTML5

blokk-tagger
som div

men semantiske

Flyt

- * CSS-Egenskapen "float: left" får et blokkelement til å oppføre seg som inline
- * Ofte brukt for å få "div'er" til å havne ved siden av hverandre.
- * Flyttende blokk-elementer er bedre enn tabeller... hvorfor?

Fonter!

- * W3C har (endelig) standardisert et åpent font-format, .woff
(Web Open Font Format)
- * CSS3 har et **@font-face** direktiv som lar deg laste .woff-fonter
  - * Dette direktivet er fortsatt et "working draft"
  - * Den gode nyheten: Full browser-støtte (for de nyeste browserne)
  - * Eksempel: <http://www.cs.hioa.no/~alfreb/fonts.html>

Fonter - OBS!!

CSS3 has Fonts!

YEA!
FONTS ARE *great!*

FONTS ARE *great!*

FONTS ARE *great!*

Fonter - er det greit?

- * I kurset sier vi ja - men:
  - * Husk at noen fonter gjør innholdet vanskeligere å lese - særlig for noen brukergrupper (Eldre, dyslektikere, synshemmede etc.)
Ikke diskriminér dem!
  - * @font-face er fremdeles et "Draft" - dermed kan det som ser bra ut i dag bli rart i morgen
  - * Fontene støttes ikke av eldre browsere

Lynx-testen

- * Lynx er en terminalbasert browser
- * Den kan dermed kun vise tegn, ingen punktgrafikk (ingen bilder, ingen fancy fonter etc.)
- * Det "fine" med Lynx er at den vil avsløre om den logiske strukturen i siden din er bra
- * Eksempler:
hok.no, vg.no, dysleksiforbundet.no, fonts